

Hyvinvoiva Espoo -kehitysohjelma

Aika: Keskiviikko 27.2.2018 klo 15.30-17.30

Paikka: Valtuustotalo, Sosiaalidemokraattien ryhmähuone

Kutsutut jäsenet: ~~Juvonen Arja (puheenjohtaja)~~
~~Koponen Noora (varapuheenjohtaja)~~
Aho Tuomas
Båsk Gustav (klo 17.10 asti)
~~Korhonen Eemeli~~
Heinikoski Nina
Laine Raija
Metso Juha
~~Nordling Merja~~
Savolainen Anne (klo 15.40 alk.)
Suonsaari Jaana

Varajäsenet: ~~af Hällström Nina~~
~~Järvinen Tiina~~
~~Koskinen Jussi~~
~~Lahtinen Timo~~
~~Raunu Päivi~~
Saarinen Meija
~~Vilja Elomaa Mia-Lis~~
~~Wollsten Piia~~
~~Taipale Nina~~

Ohjelmapäällikkö Puusniekka Riikka
Viestintävastaava Huida Outi
Pysyvä asiantuntija Björksten Jenni (klo 15.35 alk.)

Vierailijat Sirkku Kiviniitty, Espoon vammaisasiamies
Pirkko Kuusela, Espoon vammaisneuvoston pj.
Iiris Mikkilä, toiminnanjohtaja, Väylä ry
Henrik Särkkä, Väylä ry:n hallituksen jäsen
Miia Pallonen, Väylä ry:n työntekijä
Iira Niemeläinen, Espoon ympäristömuotoilutiimi

1. KOKOUKSEN AVAUS JA ESITYSLISTAN HYVÄKSYMINE
Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 15.30. Esityslista hyväksyttiin.
2. EDELLISEN KOKOUKSEN MUISTION HYVÄKSYMINE
Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

3. VAMMAISNÄKÖKULMA HYVINVOIVA ESPOO -OHJELMASSA

Ohjausryhmässä vierailivat toiminnanjohtaja Iiris Mikkilä Väylä ry:stä, Väylä ry:n työntekijä Miia Pallonen ja hallituksen edustaja Henrik Särkkä, vammaisasiamies Sirkku Kiviniitty sekä vammaisneuvoston puheenjohtaja Pirkko Kuusela. Vierailijoilta oli pyydetty ehdotuksia viiden keinon teemojen tiimoilta:

- vammaiset osana yhteisöä
- vammaisten omaehtoisen liikunnan edistäminen
- läsnäolo- ja tunnetaidot vammaisten arjessa
- vammaisten mahdollisuudet uusien asioiden oppimiseen
- vammaiset ja vapaaehtoistoiminta
- viestintä; vammaisnäkökulman huomioiminen mm. Päivän paras -hetki kampanjoinnissa

Ohjausryhmän käsittely:

Vierailijat esittelivät ehdotuksia siitä, miten vammaisten näkökulmaa voitaisiin huomioida ohjelmassa. Lisäksi vierailijat toivat esiin palveluissa koettuja puutteita, jotka rajoittavat vammaisten mahdollisuuksia itsenäiseen elämään

Iiris Mikkilä kertoi Väylä ry:n toiminnasta. Väylä ry työllistää haastavasti työllistyviä henkilöitä Espoossa ja tarjoaa mahdollisuuden tehdä siivoustyötä yleisten työehtosopimusten mukaisesti. Mikkilä kertoi, että Espoossa vammaisten työllisyysaste on arviolta vain noin 4% kun Helsingissä ja Vantaalla se on 10-13%. Työllistymisellä on suuri merkitys vammaisten henkilöiden osallisuudelle ja hyvinvoinnille. Erityisen tärkeää on edistää vammaisten yhdenvertaisia mahdollisuuksia palkkatyöhön. Tällä hetkellä 96-98% espoolaisista vammaisista ei ole palkkatyössä.

Juha Metso piti vammaisten työllistymisen edistämistä erittäin tärkeänä ja kertoi pyytäneensä juuri tapaamista asiasta elinkeinojohtaja Tuula Antolan kanssa. Hän totesi, että Espoon Työllisyyspalveluilla on myös tärkeä rooli vammaisten työllisyyden edistämässä.

Sirkku Kiviniitty totesi, että Viisi keinoa -viitekehys kuvaa arjen hyvinvointia, mutta vammaisten voi olla haasteellista toteuttaa sitä. Mm. liikunta- ja nuorisotilojen esteettömyys voi olla este osallistumiselle. Kiviniitty piti tunne- ja tietoisuustaitojen tukemista erityisen tärkeänä ja toivoi, että niiden edistämiseen löytyisi lisää keinoja. Mielen haasteiden huomioiminen saattaa jäädä vammasta johtuvan tuen tarpeen varjoon. Myös vammaisen henkilön lähipiirin henkisen tuen tarve pitäisi huomioida paremmin. Kiviniitty mainitsi, että vertaiskahvila ovat tärkeä toimintamuoto, mutta paikalle tuleminen saattaa olla osallistumisen este vammaiselle. Hän toivoi vammaisten huomioimista myös viestinnässä, vaikkei vamma aina näy ulospäin.

Pirkko Kuusela toi esiin, kuinka merkittävä rooli kuljetus- ja avustajapalveluilla on vammaisten osallistumiselle ja mahdollisuuksille liikkua kodin ulkopuolella: kuljetuspalvelumatkoja voi olla käytettävissä kuukaudessa vain yhdeksän edestakaista matkaa. Hän mainitsi myös työllistymisen haasteet: jopa korkeasti koulutettujen vammaisten mahdollisuudet työllistyä osaamistaan vastaavalle tasolle ovat merkittävästi heikommalla kuin muilla. Taloudelliset vaikeudet ja niukka toimeentulo rajoittavat myös osallistumismahdollisuuksia.

Kuusela piti Liikuntaystävä-toiminnan laajentamista vammaisille hyvänä, mutta toivoi toimintaan parempaa koordinoitua. Kuusela korosti henkisen tuen tarvetta ja elämännhallinnan tukemista, erityisesti siinä vaiheessa, kun vammautuu ja yrittää sopeutua uuteen elämäntilanteeseen. Hän kertoi, että liikuntavamman kanssa elävälle arjesta selviytyminen voi olla suuri haaste, johtuen mm. ympäristön esteettömyyden puutteista. Kuusela mainitsi, että vammaiset toimivat yli 60 yhdistyksessä vapaaehtoisina ja vertaistukena. Hän toivoi, että avustuksia kohdennettaisiin myös yhdistyksille, jotka keskittyvät aikuisten vammaisten toimintaan.

Kiviniitty toivoi vammais- ja esteettömyystietoisuuden lisäämistä. Vammaisilla tulisi olla mahdollisuus osallistua kaikille suunnattuun toimintaan oman kiinnostuksensa mukaan, eikä vain vammaisille erikseen järjestettyyn toimintaan. Asenteisiin voitaisiin vaikuttaa esim. kouluissa järjestämällä teemapäiviä.

Gustav Båsk ehdotti, voisiko vammaisten liikuntaa järjestää esim. seniorikeskuksissa tai muissa tiloissa, joissa järjestetään senioriliikuntaa. Hän ehdotti, että tuolijumprat voisivat sopia hyvin vammaisille, koska niitä järjestetään esteettömissä tiloissa, kuten Ison Omenan palvelutorilla. Kuusela mainitsi Kauppakeskuskävelyt hyvänä esimerkkinä toiminnasta, johon vammaisten on helppo tulla mukaan. Jatkossa olisi hyvä selvittää, voisiko kauppakeskusympäristöjä hyödyntää entistä monipuolisemmin vammaisten toimintaan. Kuusela toivoi, että Liikuntaneuvontaa mainostettaisiin enemmän vammaisille.

Noora Koponen ehdotti, että Espoon liikuntapalveluissa voisi olla vammaisille kohdennettua liikuntaa iltaisin.

Riikka Puusniikka kertoi, että Mielenterveys elämäntaitona -koulutusten järjestämisestä vammaisille on keskusteltu Vammaispalvelujen kanssa.

Juha Metso totesi, että ohjausryhmä käsittelee ehdotukset tarkemmin tulevissa kokouksissa ja tuo ne vammaisneuvostolle kommentteille.

4. TERVEYSLUONTOPOLUN TILANNEKATSAUS

Ohjausryhmän käsittely:

Ympäristömuotoilija Iira Niemeläinen esitteli Terveysmetsä-toimenpiteen etenemistä.

Ympäristömuotoilutiimi on järjestänyt Terveysmetsän suunnittelusta kolme suunnittelutyöpajaa tammi-helmikuussa. Työpajoissa on konseptoitu luontopolku, suunniteltu rastipisteiden sisältöjä sekä suunniteltu teknistä toteutusta. Paikalliset järjestöt sekä alueen koulujen edustajat ovat olleet aktiivisesti suunnittelussa mukana. Toisessa työpajassa olivat konsultteina Terveysmetsä-asiantuntijat Adela Pajunen ja Marko Leppänen.

Polun pääkäyttäjryhmiksi ovat valikoituneet 1) koululaiset ja päiväkotilaiset, 2) metsään tutustujat (esim. metsässä harvoin liikkuvat tai vieraskieliset espoolaiset) sekä 3) metsän terveysvaikutuksia etsivät.

Rastit toteutetaan kolmella kielellä (suomi, ruotsi, englanti). Rasteissa on tiedollisia aineksia hyvinvointiin ja luontoon liittyen sekä leikillisiä elementtejä. EMY ry:n jäsenet tekevät kuvitusta polun rastipisteisiin. Tavoitteena on, että polku avautuu kesän alkupuolella.

Niemeläinen esitteli rastipisteiden sisällöt. Ohjausryhmä kommentoi sisältöjä ja antoi evästyksiä niiden viimeistelyyn. Ohjausryhmän jäsenet voivat kommentoida vielä rastien sisältöjä (liitteessä 1) sähköpostitse iira.niemelainen@espoo.fi

Ohjausryhmä oli tyytyväinen polun etenemiseen ja kiitti ympäristömuotoilutiimiä erinomaisesta työstä.

5. MUUT ASIAT

Arja Juvonen ja Riikka Puusniekka esittelivät ohjelmaa tarkastuslautakunnassa 13.2. Teemana oli asiakas- ja asukaslähtöisyys. Puusniekka kertoi terveiset tapaamisesta. (Liite 2)

Jenni Björksten kertoi Lähiöfestin suunnittelun etenemisestä. Päätapahtuma on Matinkylässä Tiistilän koululla la 28.9. Nina Heinikoski ehdotti, että tuodaan vammaistietoisuuden teemaa esiin tapahtumassa.

6. SEURAAVAT KOKOUKSET JA MUUT TILAISUUDET

Ohjausryhmän seuraavat kokoukset:

- 27.3.2019 klo 15.30-17.30
- 24.4.2019 klo 15.30-17.30
- 22.5.2019 klo 15.30-17.30
- 19.6.2019 klo 15.30-17.30

Muut tilaisuudet:

- Parisuhdelauantai 2.3.2019 klo 13-15 (Ison Omenan palvelutori)
- Voi hyvin -yleisöluento 13.3.2019 klo 17-19 (Kulttuurikeskus, Tapiolasali)
Maaret Kallio: Mielen valtava voima

7. KOKOUKSEN PÄÄTTÄMINEN

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 17.35.

Espoossa 7.3.2019

Noora Koponen
ohjausryhmän varapuheenjohtaja

Jenni Björksten
onnellisuusagentti, kokouksen sihteeri